

[Landbrugsministeren]

gende i mange befolkningsgrupper. Vi skal naturligvis udnytte disse muligheder, som foreløbig ligner nicher; vi skal udvikle nicherne til brancher. Det forudsætter, at forbrugernes holdning dikteres ikke blot af pris, men også af kvalitet.

Som det fremgår af det, jeg har sagt, er miljø og landbrug ikke længere adskilte verdener. Vi er i gang med at realisere Brundtlandkommissionens anbefalinger om integrerede miljøhensyn i ressortministeriernes politik, og det er naturligvis vigtigt, at den udvikling kan fortsætte.

Må jeg afslutningsvis citere fra FAO's konference, hvor generalsekretæren i sin tale til konferencen udtrykte det således: »Fattigdom er menneskehedens og miljøets fælles fjende.« Man kan hermed sige, at der er gjort op med tidligere tiders vrangforestilling om, at nulvækst var til gavn for miljøet. Realiteten er jo, at økonomisk vækst er en forudsætning for at tage ordentlige miljøhensyn.

*Forhandling***Gade (SF):**

Jeg skal sige tak til de to ministre, og jeg kan forsikre, at efter disse to indlæg er der ikke nogen i denne sal, der glemmer, at dansk landbrug er et erhverv. Det har vi klart fået at vide af begge ministre, så det er klart, at det er udgangspunktet. Det ved vi godt.

Jeg vil godt sige til miljøministeren, at vi ikke mener, at vi foregriber nogen status over hele regeringens Handlingsplan for Miljø og Udvikling ved denne debat, men vi sætter altså fokus på, at der er behov for at lave en særlig handlingsplan for landbruget på linje med de planer, som regeringen har proklameret på energiområdet og på trafikområdet.

Den strukturudvikling, vi oplever i landbruget nu med vedtagelse af landbrugsloven, betyder i høj grad det modsatte af det, som miljøministeren antyder at vi skal i gang med. Det er altså et af de steder, hvor vi har fået nogle nye problemer, fordi vi har givet los. Det er vi kede af at der var flertal for, men det er jo realiteten.

Miljøministeren siger, at vi har indarbejdet nogle miljøbetragtninger i landbrugsloven. Javel, men det er kun et plaster på såret. Det grundlæggende i den landbrugslov er jo, at den fremmer en strukturudvikling, som også kan føre til, at vi får flere miljøproblemer.

Jeg mener, at begge indlæg var ganske svage og løse i koderne. Miljøministeren har tilsyneladende fået den vel for hende lidt specielle rolle i opdrag at bruge en meget stor del af sin tale tid til at forklare, at landbruget er et vigtigt erhverv, at der skal sikres en rentabel produktion, og at landbrugsorganisationerne skal have indflydelse på snart sagt alting. Man kunne fristes til at spørge, om det bliver H. O. A. Kjeldsen, der skal fremlægge den statusrapport, som regeringen engang i 1991 vil fremlægge. Så galt går det vel ikke, men det er da bemærkelsesværdigt, så organisationsorienteret denne regering er i disse sager, mens man jo i mange andre sager overhovedet ikke vil snakke med organisationerne.

Det må vel være sådan – og sådan forstår jeg det da også eller håber jeg at jeg skal forstå det – at det er regeringen, der vil lave en status, og at det ikke bliver, hvad landbrugsorganisationerne har kunnet blive enige om.

Der er ingen tvivl om, at vi med disse svar oplever, at man siger nej til at lave en sådan handlingsplan på landbrugsområdet, at vi får en diskussion om ordene »bæredygtig udvikling« på landbrugsområdet.

I redegørelsen hedder det, at en bæredygtig udvikling er en proces, der er i gang, og landbrugsministeren gentog, at det er noget, vi er i gang med at realisere. Det synes jeg er noget af en påstand. Ikke, at det er en proces – det er rigtigt. Heller ikke, at grønne marker og vores forbedrede gødningsanvendelse er en del af en strategi for en bæredygtig udvikling. Men at dansk landbrug er i gang med at blive omstillet til en bæredygtig udvikling, det anser jeg virkelig for en påstand, og den vil jeg gerne have dokumentation for.

Mig bekendt er det sådan, at landbrugsforurening objektivt er et stadig stigende problem, men stigningstakten, takten, hvori problemet vokser, er blevet afdæmpet. Der er da ikke noget med – jeg synes ikke, vi skal stikke folk blå i øjnene – at disse miljøproblemer nu er løst, at nu er alt i god gænge.

Nej, vi får større og større problemer for hver sommer. Vi mødes her i lang tid endnu, og derfor mener jeg, det er at gøre vold på udtrykket »bæredygtig udvikling« – som jeg godt kan lide, og som jeg også synes skulle føres op på et højt niveau – at man siger, at det er vi allerede godt i gang med at realisere, osv.